

EU กังการริเริ่มแผนปฏิบัติการ SCP

สภาวะอากาศเปลี่ยนแปลง (Climate Change) เป็นประเด็นที่มีความเกี่ยวพันอย่างใกล้ชิดกับวิกฤติพลังงาน (Energy Crisis) และมีความท้าทายรุนแรง ตลอดจนขยายวงกว้างออกไปทั่วทุกมุมโลก ด้วยเหตุนี้ นานาประเทศโดยเฉพาะประเทศพัฒนาแล้วจึงเริ่มตระหนักและตื่นตัวอย่างจริงจังกับการรณรงค์เพื่อรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการใช้พลังงานอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งนี้ ในบรรดาประเทศพัฒนาแล้ว สหภาพยุโรป (European Union : EU) นับเป็นกลุ่มประเทศผู้นำสำคัญในการผลักดันและริเริ่มโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างเป็นรูปธรรมที่สุด โดยล่าสุดเมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2551 คณะกรรมาธิการยุโรป (European Commission) ได้ออกแผนปฏิบัติการดำเนินนโยบายส่งเสริมการบริโภคและการผลิตอย่างยั่งยืน (Sustainable Consumption and Production : SCP) มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อ

- **ปรับปรุงระบบการผลิตสินค้าของประเทศสมาชิก EU** ให้คำนึงถึงการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพตลอดวงจรการผลิตสินค้า (Life Cycle) ตั้งแต่การวางแผนการผลิต การออกแบบ การผลิต การนำไปใช้ ตลอดจนการทำลายผลิตภัณฑ์หลังการใช้
- **ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริโภคของประชาชนและภาครัฐใน EU** ให้หันมาเลือกใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและประหยัดพลังงานมากขึ้น โดยการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ การปรับปรุงการติดฉลากบนผลิตภัณฑ์ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีส่วนช่วยประหยัดการใช้พลังงาน เป็นต้น

ทั้งนี้ แผนปฏิบัติการดังกล่าวมีสาระสำคัญดังนี้

- **ขยายขอบเขตผลิตภัณฑ์ในระเบียบ Eco Design** ผลิตภัณฑ์ที่ติดสัญลักษณ์ Eco Design แสดงถึงผลิตภัณฑ์ดังกล่าวได้รับการออกแบบในลักษณะที่ช่วยประหยัดพลังงานและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เดิมระเบียบดังกล่าวครอบคลุมเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้พลังงานโดยตรง โดยเฉพาะสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้า และผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ อาทิ เครื่องปรับอากาศ คอมพิวเตอร์ ตู้เย็น เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ภายใต้แผนปฏิบัติการดังกล่าว ได้ขยายขอบเขตของระเบียบ Eco Design โดยรวมถึงผลิตภัณฑ์ประเภทอื่นๆ ที่อาจเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับการใช้พลังงาน (Energy-related

Products) ทั้งทางตรงและทางอ้อม อาทิ ก๊อกน้ำ ประตู หน้าต่าง เป็นต้น

- **เพิ่มความเข้มงวดในระเบียบการติดฉลาก Eco Label** ผลิตภัณฑ์ที่ติดฉลาก Eco Label แสดงถึงผลิตภัณฑ์ชนิดนั้นผ่านกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตลอดวงจรการผลิตสินค้า อย่างไรก็ตาม ภายใต้แผนปฏิบัติการดังกล่าวได้มีการจำกัดปริมาณผลิตภัณฑ์ที่จะประทับตรา Eco Label ไว้เพียงร้อยละ 10 ของปริมาณผลิตภัณฑ์แต่ละประเภทในแต่ละช่วงเวลา ข้อจำกัดดังกล่าวถือเป็นการกระตุ้นให้ผู้ผลิตสินค้าเพื่อป้อนตลาด EU ต้องแข่งขันและเร่งพัฒนาสินค้าที่จะช่วยลดการใช้พลังงานและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้เหนือคู่แข่ง
 - **จัดตั้ง Retail Forum** เพื่อเป็นเวทีสื่อกลางในการหารือร่วมกันระหว่างผู้ผลิต ผู้ค้าปลีก ผู้บริโภค และองค์กร NGOs ในการส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility : CSR) อาทิ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ SCP สู่อาสาชนชน เป็นต้น
- แผนปฏิบัติการ SCP มีผลบังคับใช้เมื่อเดือนกรกฎาคม 2551 และจะมีการทบทวนผลปฏิบัติการเป็นครั้งแรกในปี 2555 ทั้งนี้ แม้ว่าแผนดังกล่าวเป็นไปด้วยความสมัครใจ และเป็นความพยายามที่จะกระตุ้นให้ผู้บริโภคและผู้ผลิต ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐและภาค

เอกชนของ EU ตระหนักและหันมาใส่ใจอย่างจริงจังกับกระแสการบริโภคและการผลิตสินค้าให้เป็นไปอย่างยั่งยืน โดยเน้นถึงความห่วงใยต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์พลังงานเป็นที่ตั้งก็ตาม แต่เป็นที่คาดว่าท้ายที่สุดแล้ว แผนดังกล่าวจะมีส่วนช่วยจุดประกายให้ประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะประเทศที่ต้องพึ่งพาดตลาด EU หันมาให้ความสำคัญกับประเด็นดังกล่าวไปโดยปริยาย ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้พลาดโอกาสในการตอบสนองความต้องการของตลาดขนาดใหญ่และมีศักยภาพในการรองรับสินค้าจากทั่วทุกมุมโลกอย่างเช่น EU

เคล็ดลับ

ฉบับที่ 21,551 วันอังคารที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2551 หน้า 23

ผลิตภัณฑ์จากข้าวเสริมธาตุเหล็ก

ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ (ไบโอเทค) สนับสนุนนักวิจัยจากสถาบันค้นคว้าและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารที่มีธาตุเหล็กสูง 2 รูปแบบ คือ เส้นมะหมี่กึ่งสำเร็จรูป และขนมขบเคี้ยวชนิดลูกพอง โดยใช้แป้งข้าวทดแทนแป้งสาลีบางส่วน และเสริมธาตุเหล็กในผลิตภัณฑ์ร้อยละมากกว่า 20 ของ RDI (Recommended Daily Intake คือ ปริมาณที่แนะนำให้บริโภคต่อวัน) ผลิตภัณฑ์อาหารธาตุเหล็กสูงจากข้าว ผลิตจากแป้งข้าวแบบไม่แห้งที่ทำจากข้าวกล้องพันธุ์สุพรรณบุรี 90 ข้าวกล้องพันธุ์หอมนิล 313 และพันธุ์หอมนิล 1000 ซึ่งมีปริมาณธาตุเหล็กในข้าวร้อยละ 1.24 2.04 และ 2.22 มิลลิกรัมต่อ 100 กรัมน้ำหนักแห้ง ตามลำดับ และเติมธาตุเหล็กเสริม ผลิตภัณฑ์ที่ได้มีสีเปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณธาตุเหล็กที่เติม และเปอร์เซ็นต์ของแป้งข้าวผสม

เส้นมะหมี่กึ่งสำเร็จรูปเสริมธาตุเหล็กใช้แป้งข้าวจากการไม่แห้งและบดละเอียด เพื่อทดแทนแป้งสาลีประมาณร้อยละ 30 และเสริมธาตุเหล็กเฟอร์รัสซัลเฟต ซึ่งเป็นธาตุเหล็กที่มีราคาถูกกว่าธาตุเหล็กในรูปแบบอื่น (ประมาณ 120 บาท/กก.) ในปริมาณประมาณร้อยละ 32 RDI โดยมะหมี่มีสีเหลืองลดลง และสีคล้ำขึ้นเล็กน้อยเมื่อปริมาณธาตุเหล็กเพิ่มขึ้น ผลิตภัณฑ์ที่ได้มีธาตุเหล็กอยู่ประมาณร้อยละ 28-29 RDI สำหรับขนมขบเคี้ยวชนิดลูกพองผลิตด้วยเครื่องเอกซ์ทราเตอร์

๒๘๘ ก
ชนิดสารคู่ โดยใช้ความเร็วรอบในช่วง 350 รอบ/นาที และเสริมธาตุเหล็กชนิดเฟอร์ริสซัลเฟตในปริมาณไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 RDI เมื่อบรรจุผลิตภัณฑ์ในถุงพลาสติกขนาด 50 มิลลิกรัม เก็บรักษาที่อุณหภูมิห้องได้นาน 4 เดือน ไม่มีกลิ่นหืนหรือกลิ่นแปลกปลอมจากเหล็ก และปริมาณธาตุเหล็กไม่เปลี่ยนแปลง

ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี